

Лемко

РІК II.

Ч. 16 (40)

Л. В. О. В.
Чарнецького 24
Хв. Наук. Тво Шевченка

Львів, 15-го серпня.
Виходить двічі в місяць.
Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 257-90
NASZ LEMKO, LWOW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.
ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1'— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 1/2 ам. дол. або рівновартість.

Учасники мішаного хору в селі под. Яблониця коло Комборні. Хор веде жінка місцевого пароха добр. Ольга Герошкова; сидить біля мужа.

Українська школа в Бразилії

Першу середню школу на бразилійській території заклали наші оо. Василяни в місті Прудентополіс, Парана. Діти наших емігрантів матимуть змогу дістати освіту в рідній школі і віддатися богословському званню для українського тамошнього населення. До приготівної класи приймають хлопців у віці до 12 років.

Обнизили податок о 20 проц.

З днем 1-го серпня влада скасувала два 10-процентові додатки до ґрунтового податку, а саме кризовий, введений перед 9 роками і другий на піддержку вивозу збіжжя за границю. Хто платив досі 5 злотих податку, буде платити 4 зл. Обіцяли обнизити так само комунальні та самоврядні додатки.

В той спосіб державний ґрунтовий податок буде тепер обнизений майже на 20 проц. Є чутки, що міністр внутрішніх справ обнизить в подібний спосіб такі самі т. зв. „самоурядні“ податки.

„Хто купує в жида, є зрадником народу“

Націонал-соціалістична інституція соціальної помочі в німецькій місцевості Фінстервальде оголосила таку відозву: „Хто купує у жида, є зрадником народу. Якщо комусь, що користає з нашої піддержки, докажемо, що купує в жида, ніколи в майбутньому не дістане ніякої помочі“.

Помер

о. д-р Василь Левицький, крилошанин єпископської консисторії в Перемнші, в 63-ому році життя. Похоронні обряди відбулися у Львові і в Миколаєві над Дністром, звідки покійний походив. В. Й. П.

„Абісинські“ обманці

В деяких сторонах Польщі взяли обманці на нові хитрощі: представляють себе за агентів абісинського консуляту та списують тих, що хотілиб їхати до Абісинії. При записках беруть від легковірних „вписове“ і пропадають. У Вильні видурили в той спосіб обманці 1500 зл.

70-ЛІТТЯ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

Українські наукові, культурні та економічні установи у Львові вислали до Підлютого, де перебуває Митр. Андрій Шептицький, делегацію з побажанням з приводу його 70-ліття.

У гр.-кат.церкві в Чернівцях відбулося вчористе богослуження з нагоди 70 ліття нашого Митрополита. До богослуження співав дуже добре український хор студентського Т-ва „Чорноморе“, у церкві було дуже багато українського громадянства, м. і. і українська письменниця Ол. Кобилянська.

СТЕПЕНЬ ДОКТОРА МЕДИЦИНИ

Згідно з новими приписами, дістав на Ягайлонському університеті в Кракові степень доктора медицини наш земляк українець молодий лікар-хірург Борис Филипчак, син проф. Івана Филипчака зі Самбора. (З його повісти „За Сян“ передрукували ми в попередних числах „Віче в Сяноці 980. р.).

Звіт комітету для повінян

При кінці липня м. р. відбулося у Кракові загальне зібрання воевідського Комітету Помочи Повінянам. По відкриттю зборів переведено основну перевірку допомогив відділів та виказано, що поміч повінянам на обшарі самого краківського воевідства винесла 14 мільйонів 775 тисяч злотих. Розв'язано всі організації помочи для повінян з тим, що рівночасно покличуть ще окрему комісію для впорядкування документів.

Безперечно—це велика акція, що її для повінян переведено, одначе цікаво скільки з цієї помочі одержало лемківське населення?

Чи ви напосілися знищити „Нашого Лемка“? Вирівнуйте передплату!

Змагання за людську душу

Бували вже різні війни на світі та кожна з них була менше або більше завзята і жорстока. Воюючі сторони все намагаються винищувати ворога та загарбати як найбільше його земель. Про такі війни знаємо багато з історії та з досвіду, не один болючий удар відчували наші діди, батьки на своїй шкурі.

Але крім таких кривавих воєн йде ще більше жорстоке змагання, воно ще більше небезпечне — це боротьба за людську душу. Ця війна не вбиває людину, вона вбиває душу соток, або тисячів людей, не раз цілі народи. Цей спосіб воювання прозвемо винародовлюванням. До ведення цього воювання спонукує держава жадоба величі, захланність і лукавство. Удержують при тім армію оманних сил, що має задержувати загарбане чуже добро. Скрізь таке діється, немає виїмки! Та коли ці переможці віднесуть один, або більше успіхів, чують то ді дико радість і вдовілля. У парі з добуттям душ напірають вороги до здобуття полонених земель.

Щоби протиставитися у цій боротьбі, треба творити оборонний фронт. На цьому фронті стають борці у протиставленню до ворожої сили, борці з народа і за нарід, що з рода в рід ведуть цю оборонну війну аж до перемоги.

Знову історія заведе нас у давніші часи, коли то Москва та її заплечники і магнатські посіпаки продумували над винищенням наших князів і бояр. Хто держався кріпко своєї прадіної віри, своїх святих почувань і не хотів московщити своєї душі, усі вороття зачинялися перед таким, навпаки — хто вирікався Церкви, під московський, або інший чужий скиптр віддавав себе в опіку — доступав усіх гідностей, ставав достойним вельможею, однак потапав для свого народа і звали такого зрадником, яничарем, катом рідної матері.

Хлібороб-селянин оставався, бо шляхті здавалося, що за хлопську душу не треба вести боротьби, бо хлібороб і так є власністю і панським рабом. Пан міг його комунібудь подарувати, продати, або навіть вбити та за це нічо йому не сталося; пан не любив повинуватися жадному праву. Він стежив пильно, щоби хлоп не брався до освіти, та щоби темну мужицьку душу ще більше приспати, уряджував забави, гульні для селян і напував горілкою, бо темний і паний раб не чує брязкоту кайдан.

Чи треба тоді було вести війну за душу простого народа? Безперечно, що ні!

Однак, як звільнено хлібороба з панцизняного ярма, його душа почала поволі оживати і видала зі себе на місце пропалої верстви нову,

яка має піти з матірним плем'ям в руку. Хлібороб став вільним і саме тому розгорівся бій за хлопську душу, заставляючи в кожному селі такий „приманчивий магнет“, що притягавби хлопську душу до себе. І знову падають завоювані люди. Мечі схрещуються у темряві, магнети працюють безперервно. Повстають

дві протилежні сторони. Обі, щоб всювати, одна нападати, друга боронитися. Слабша сторона мусить уступити міцнішій. У цьому випадку сторона нападу мусить скапати, як віск від ногню, обом групам немає місця. Але перемога сама не прийде, тому всі повинні стати на позиції, всі до одного. Не сміє забравати оборонців нашої душі.

Сфінкс

До українського громадянства Лемківщини

Український Народний Театр на Лемківщині
під дир. П. Карабіневича

Переконавшись на місці про певну потребу сталого театру на Лемківщині, наш Театр надалі всю свою працю віддасть цій частині нашого краю. Цього року обіхали ми цілу Лемківщину по містах, і на в'язали відповідні зв'язки між нами та нашим громадянством.

На другий рік думаємо свою працю поширити на села і дати там ряд народних вистав. З проб зроблених нами в тому році, ми переконалися, що українська штука тут є дорога і кохана. З кількох поспуднівок на селах видно було як наш брат лемко ставиться до свого Театру. Отож, щоб надалі ми могли в цілості служити наміченій цілі, наш Театр надалі остається працювати на Лемківщині під назвою „Український Народний Театр на Лемківщині під дир. П. Карабіневича“. На сезон зимовий, січень, лютий і березень стараємось про салю у Львові.

Хочемо там на три місяці осісти і підготувати відповідний репертуар. Думаємо, що в наших замірах

допоможе нам це громадянство. До співпраці запрошуємо всі авторські гуртки і хори на Лемківщині. Для добра гуртків і хорів задумуємо в Саяоці відчинити випишальню костюмів, перук, приміряків та всіх річей потрібних до характеризації. На дальшу мету відкладаємо відчинення режисерських курсів. Надіємось на успішний виступ нашої справи, тому що тут на кожному кроці відчувається прихильність до цього, що правдиве українське.

Особливо прихильно до справи Театру ставляться Всечесні Отці, яким в імені цілої дружини Театру приношу подяку за опіку і доброзичливість. Прошу всі запити, поради, допомоги та інші справи керувати на адресу: „Наш Лемко“ Львів, Руська 18. „Український Бескид“ Перемишль. Вірю, що з Божою допомогою розпочата праця буде успішно розвиватися.

30/VIII. 1935. Горлиці

П. Карабіневич

Українське життя на обох півкулях

Українська Громада в Берліні влаштувала величаве Шевченківське Свято, на якому було поперх 1.000 осіб, серед них багато визначних німецьких мистців, представники німецької преси та уряду. На програмі концерту зложилися виступи наших українських співаків — Андрієнка, Колессівної та Норманів, студентського хору та промови О. Скорениса. Крім цього відомий Шевченкознавець др. Шпех відчитав кілька своїх перекладів Шевченкових поезій по німецьки. Вечір мав повний успіх.

У Кавнасі (Литва) відбувся український вечір, влаштований Литовсько-Українським Товариством прихильників рідної української пісні. Українці виставили комедійку „Сатана в бочці“.

Канадійська „Організація Держ. Визволення України“ об'єдналася з організацією „Чорноморська Січ“

і разом видають український часопис „Націоналіст“.

Український духовний Семинар у Філадельфії, що має тепер 45 питомців і 5 професорів, докуповує тепер ще 3 будинки, в яких буде руханкова зала, бурса та класи. Семинар працює якнайкраще.

У відкритті Міжнародної Виставки у Брюсселі (Бельгія) взяла участь офіційно чотири відділи наших борців за волю — комбатантів, що стояли з українськими прапорами поруч своїх бельгійських товаришів біля трибуни короля.

Каря за збірку на релігійні ціли

Сянське староство покарало 6 членів церковного братства в Руській Дубрівці гривною по 2 зл. за збірку поміж членами братства на релігійні ціли. Засуджені відкликалися до вищої інстанції.

Ювілей тихого народ- нього робітника лемка

Серед бразилійських пралісів, в українських кольоніях південної Америки, працює вже 33-тій рік тихо й непомітно 68-літній тепер старець **о. Маркіян Шкірпан** ЧСВВ, що цього року святкує 50 ліття свого вступлення до Чину СВВ (Святого Василя Великого). О. М. Шкірпан уродився в Горличчині на Лемківщині, гімназію кінчив в Новім Санчі, у 18 році життя ввійшов до Чину оо. Василян та після 11 літ священної праці виїхав у 1902 р. до Бразилії, де аж до 1930 р. був настоятелем василіянської місії на цілу Бразилію.

Немає мабуть українця в Бразилії, що не знав би постаті цього тихого і ревного душпастиря, що зріс тісно з історією української еміграції в тій далекій країні. Коли він прибув туди, наші поселенці мешкали ще в шаласах розкиненими гуртками серед пралісів, до яких не було ні доріг ні доступу; обманені несовісними агентами, вони гірко бідували та про свою церкву й читальню не було й мови.

Сьогодні, по українських кольоніях у Бразилії скрізь українські Церкви, Народні Доми й українці емігранти — найбільше наші рідні брати українці — лемки читають свою книжку й українські часописи, діти вчать в українській рідній мові та вся бразилійська українська еміграція тісно душею звязана з Рідним Краєм і бачно стежить за подіями в ньому — головна й львина заслуга в цьому ділі в першу чергу о. Маркіяна Шкірпана, що й по нині не покидає своєї праці.

Свідомість значіння цього священика та ідейного громадянина повинна бути від українців Старого Краю, зокрема від нас українців Лемків найкращим Йому ювілейним дарунком.

Признання для Українців

Відгуки святкування 25-літнього ювілею англійського короля Юрія V. занотовують щораз ширше у чижинецькій пресі, присвячуючи вислови подяки нашим землякам, які брали участь в парадах. Також і представництво Вінніпегу дістало похвального листа від англійців за масову участь українців і за найкращу репрезентацію зпоміж усіх національностей міста. Українці раділи, забуваючи навіть за релігійні та політичні розбіжності. Це чергове признання великого Українського Імени.

Непошанування українських свят

Снянський суд визначає розправу для греко-католиків навіть у їх торжественні свята. Ось так на день 12-го липня (св. Петра й Павла) визначено м. ін. розправу проти Миколи Штиля й проти Анни Поточної.

Югася Філь

ХМАРИ.

Раз, біленькі,
то знов сині —
мовби очі,
і рожеві, лелійові —
безбережні й просторі,
у прозорі м'ячі грають,
сумовитий світ витають,
тихі хмари.

Ідуть, мов смілі козаци —
у Січ велично:
бурю несуть —
і гуторять поважно
пливаки.

Й десь мечі зоряні
гострять у сонце,
аж дроз іде.

Стежать тонкими
байдаками... ..

а тихо... тихо... отамани
думають горнучи:
червоні хмари в море синє,
а сиві — в дим борби,
вогняні в кров солодку,
а білі в смертні рятухи.

Й іде по небі похід хмар,
колише славу в жар —
а потім хмари опадають,
звивають сободар
і тихо, тихо попеліють
у туман — глухий пустар.

3 большевицького раю

Команданта сторожі на Кремлі, Петерса розстріляли, бо серед його підчинених мали викрити змову на життя Сталіна.

У Москві почався процес проти 17 осіб, обвинувачених у розкраденні 4 і пів мільйонів рублів, призначених на будову електривні. Також викрили великі зловживання в київській та одеській торгівлі з закордоном й арештували кільканадцять урядовців.

З бесарабського села Сороки над Дністром видно, як у селі Тичинівському по тому березі ріки розбирають церкву.

СМЕРТЬ ВИЗНАЧНИХ ДІЯЧІВ

У Львові помер відомий оборонець у політичних процесах, визначний діяч Союзу Українських Адвокатів, др. М. Глушкевич та Іван Стронський, довголітній голова „Взаємної Помочі Українського Вчителства“ й організатор українських шкіл.

Кооператива
„СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“
Львів, Церковна 2.

виробляє найкращої якості

цикорію „Луна“
підмінку кави „Пражін“

солодову каву „Луна“

Всі купуємо тільки вироби
рідного промислу.

За вияв нехиті до польської держави

Староство в Лиську покарало кооператора з Устрик, Миколу Штиля, карою 14 днів арешту за те, що він мав виявити нехиті до польської держави. Сталося це в той спосіб, що, пробуваючи в кооперативі в селі Тісній, як тимчасовий склепар, у червні м. р. показував на мапі міста полудневої та східної території Польщі тамошньому мешканцеві Смольницькому і сказав, що це українські міста та що вони колись належатимуть до України. Засуджений відкликався до суду в Сяноці, а цей увільнив засудженого, бо показалося, що він нічого подібного не говорив. Обвинуваченого боронив адв. Береска з Устрик.

Кацапський зїзд

В четвер, 2 серпня ц. р. почав свої наради в салі Театру Різномодностей у Львові кацапський зїзд, скликаний „на захіт“ „Народнього Дому“ перед українцями. Кацапи тремтять за Народний Дім. На своїх нарадах впевняють каліченою московською мовою, що українцям Народнього Дому ніколи не віддадуть. Ніхто їх не буде просити, бо наше громадянство вже вситилося московськими лизунами. Народний Дім є власністю українського громадянства і мусить перейти в його руки.

Українська пісня в Італії

Повідомляють з Риму, що в Турині відбувся в цих днях великий радіовий концерт відомої української співачки та письменниці пані Липовецької. Артистка дала італійському громадянству мистецьку канву українських пісень починаючи з історичних козацьких, аж до найновіших. Великі туринські газети, як то „Стампа“, „Газета дель Попольо“ й інші присвятили концертowi надзвичайно прихильні рецензії, захоплюючись красою українських пісень та називаючи артистку „найкращою пропагаторкою на чужині мистецтва своєї шляхетної Батьківщини“.

Вивіз ягід до Англії

З місцевостей Вербник, Добишин, Пеньки, Окшея — коло Радом'я вивозять рік річно великі скількості борівок і других лісних ягід. Вивозом займається одна німецька фірма, що в часі сезону висилає до Англії около 50 вагонів різних ягід. Тому, що борівок, малин і других ягід досить багато у наших Карпатах і населення забезпечені збуває ці лісні ягоди — повинні наші кооперативи заінтересуватися тою справою, бо це створить гарне і корисне джерело доходу — самособою обійдемося без хапчивих жидівських посередників.

Гроші і датки на народні цілі } „Рідної Школи“ Львів, Словацького 14.
 шліть прямо на адресу: — — } „Т-во Допомоги Українських Інвалідів“
 Львів, Потоцького 48.
 Знову належитість за передплату „Нашого Лемка“, як також всі гроші
 зі збірок в Америці, Канаді та у Франції, призначені на просвітні цілі
 для Лемківщини, слати просто на адресу: „Наш Лемко“, Львів,
 Руська 18.

У відповідь нашим Братам Українцям в обох Воробликах (Лист ізза Океану)

Дорогі Брати Українці на Рідній Землі

Ваші листи та чотири гарні знімки Кружка „Сільського Господаря“ ми одержали — з подякою.

Українські Комітети Допомоги Воробликам в Америці працюють далі. Переводять збірки на дальшу масову передплату українських національних часописів для обох Воробликів та других бідніших сіл, допоможуть кружкові „Сільського Господаря“ у Королівському Вороблику закупити потрібні господарські приряди; закуплять також великий вибір найкращих українських виховних книжок для Шляхотського Вороблика до спільного вжитку всіх чесних Українців Воробличан.

Це наш святий обов'язок і його виконаємо, бо ми всі Сини Одної Матері.

Знімки Кружка „Сільського Господаря“ помістимо в українських часописах Америки і в календарях для Українців Америки.

Ділимося з Вами сумною вісткою про трагічну смерть нашого односельчана широкого громадянина Українця **Філарета Буряка**, убитого при зударенню двох автів, для 7-го липня ц. р.

Спи Сину України на вільній землі Вашингтона, нехай вільна-чужа земля пером Тобі буде.

Також дружина покійного смертельно потовчена, його хлопець 8-літній легко ранений, лишень його доня 12-літня вийшла з цієї катастрофи неушкоджена. З другого авта смертельно побитий Михайло Зошак, родом з Вільховець к. Сянока, його дружина та ще кілька осіб.

Вкінці закликаємо Вас Всіх Любих Братів Українців з обох Воробликів до ревної згоди та дальшої праці над піднесенням культурного урештє наших сіл на славу цілого Українського Народу.

Здоровимо Вас Всіх щирим братнім привітом Ваші Брати Воробличани в Америці.

Від Редакції: Поміщуємо в цілості письмо наших чесних Братів в Америці та взиваємо Всіх других Українців Лемківщини за Океаном працювати для Рідних Сторін і піддержувати Рідних Братів Українців Лемків у цих тяжких часах, щоб світло національної свідомости заходило у найдальші закутини наших земель та підносило загально-національний добробут усіх Братів Українців.
 Редакція.

Як стати багатим?!

Дехто лиш усміхнеться недовірово на таке питання. Та це правда, бо і в нас в горах на Лемківщині можна стати багатим у чесний спосіб, лише послухайте моєї ради. Дві річки селянам приносять у легкий спосіб велику користь, саме пасіка і сад. Не кажіть „е-е-е“, але послухайте даліше. Пасіка вимагає мало роботи і в добрі роки дає дуже багато. Правда, не кождий любить пчолу, але сад вимагає якнайменше роботи і не кусає, тому нехай кождий спробує. Кождий господар повинен мати обов'язково хоч найменший сад, але добрий. Але ніколи не треба купувати овочевих деревець по ріжних торговлицях і за такі гроші, бо такими деревцями добре гнати бики на пашу, а не садити коло хати. Овочеві деревця купуйте все в огорожників, де кожде деревце певне і має картку, бо огорожники чогабудь в себе не ховають. За щепу в огорожника дасте 80 сотиків до 1'50 зл., але вже

знаєте за що, і такі щепи вже навіть за два роки зачинають родити. Такі добрі щепи, що надаються до нашої землі та підсоня, дістанете у всіх повітових містах, пр. у нас в Горлицях повітова рада має гарну шкільку, в Яслі знову рільниче товариство, в Уляшовицях також має прегарну шкільку овочевих деревець і т. д. Купуйте хочби і мало, але самі добрі деревця, як: золоті ренети з яблук, а з груш — груші бері також зимові, даліше волоські горіхи (з яких користь буде пізніша, як з інших деревець, але і копа горіхів буде і по 1 зол.), з черешень купіть великі білі, які дозрівають по Зелених Святах, і 1 кильо коштує також 1 зол., а зі слив, сливи великі т. зв. угорки. Садіть вже цієї осені, бо дай по 2 щепи, як неможете більше, а користь буде велика і то скоро. Тому, що в нас є великі вітри, садіть деревця за будинками переважно, щоб мали охорону. Для захопоти

**Трудися і щадя
 та не зазнаєш біди!**

навчає українська приказка.
 Тому складай свої ощадности
 в Кооперативному Банку
„ДНІСТЕР“
 у Львові, вул. Руська 20

даю правдивий примір. Я маю одну щепу золоту ренету, яка має щойно вісім літ. Минулої осені я нарвав з неї один метр яблук, гарно сховав, і сего року продав перед Великоднем, знаєте, за кілько? За 80 зол! Скажіть тепер мені, чи і морг вашого гірського поля дасть вам 80 зол. річно? Але порахуйте всю роботу свою, і коней, женці, кістя (штучний навіз) а вислід? Возьмете 10 зол. за 1 метр жита, а багато буде метрів? А роботи кілько? Знову мій сусід дальший має яблінку щепу, яку купив тому шість літ і посадив. Минулої осені гарно зародила, жид прийшов до хати аж з третього села, положив йому на руку 15 зол. і ще просив, та сам обірвав. А роботи господар не мав жадної майже серез рік коло неї. Отже тепер не раз одно дерево, але добре, може вам дати більше, як мозолиста праця на однім моргу. Сего року був тяжкий передзимова, ви — припустім, мали дві рані великі білі черешні, і кильо по золотому, віднесли до міста і вже по передзівку та таких кильограмів можна мати кільканайцять, або і кількадесять. В нас хоч рільничий край, то очочів мало, такі яблука пр. спроваджують аж з Каліфорнії і вони на весну були гірше дорогі, як помаранчі. Дивімся на чехів або німців, там навіть дороги засаджені овочевими деревами. З овочів вироблюють різні повила і мармоляди, е що продати, е що їсти в пості, а притім такі фабрики овочевих перетворів дають роботу і заробіток бідним робітникам.

Може скажете, що як засадите самі, то „село“ буде робити вам шкоду? Намовляйте, щоб всі садили, тоді кождий буде мати своє і буде менше лакомий, а як будете мати більший садок і вартісний, то на ніч можна в нім спати з чуйним псом. У таких огорожничих справах шукайте ради у розумніших господарів, читайте „Народню Справу“ і книжки „Сільського Господаря“ також і „Наш Лемко“ радо вам відповість. Тому вже цієї осені брати Лемки берімся до праці, купуймо добрі щепи, та будемо мати і наші діти велику користь. Зробіть з нашої бідної, але гарної Лемківщини один гарний і дорогий сад Щастя вам Боже!
 Лемко господар.

Ще раз звертаємо увагу всім,
 що не можемо довше ждати
 на переплату.

Всячина

— Численні літники в Риманові жалуються, що навіть в неділі і свята не мають можності бути на Службі Божій. Продовж цілого липня ледви раз були на Службі Божій, яку відправив Всч. о. Майба з Борислава в місцевій латинській каплиці, бо церкви тут нема.

(Український Бескид ч. 29).

— 8 000 жидів з Польщі до Палестини. В цьому еміграційному сезоні виїде 8 тисяч жидів до своєї Палестини. Прод вж самого липня виїхало (славити Бога! прим. склад.) з Польщі 2 тисячі жидовини.

— **Зважайте на дітей.** Господиня Олена Барна в Радоціні, коло Горлиць — купала в хаті тритижневе дитятко, а її дволітній синок бавився з гусьми на подвір'ю. Опісля пігнав гуся патичком на ріку Вислоку і разом з гусьми вліз до ріки, впав лицем до води та втопився.

— **Кінь забив дитину.** У Вівірці, ропчицького повіту, на подвір'ю господаря Кришталяка стояла пара коней, запряжених до воза. До них підійшла 5-літня донечка господаря і взявши батіг, зачала коня бити. Роздражнений кінь коннув дитину так нещасливо, що вона по двох годинах тяжких мук померла.

Як би в селі був дитячий садок, дівчина бавилася би в садочку під оком учительки-провідниці. Тож уважайте батьки!

У час жнив та осінніх робіт відправляйте своїх діточок до Дитячого Садка, під опіку вчительки, тоді будете спокійно працювати.

— **Відзначення за участь у поході.** В місті Елизабет (Зед. Держави) відбувся з нагоди Свята Незалежності Америки великий похід через місто, в якому взяло участь 18 національних груп, серед них українська група з оркестром. Всі члени української групи були в народних строях та ці строї ак подобалися американській публіці, що під ратушем вручив мер міста про водові українського походу в нагороду за незвичайну красу групи срібну велику чашу.

— **В Торіно** (Італія) співала українська відома артистка-співачка та письменниця **Миговецька** на великому концерті української пісні, який місцева (італійська) радіостанція передавала на всю Італію, а часописи принязи дуже прихильною критикою.

— **Світової слави** наш український мистець різьбар **Архипенко** виїхав до Голівуду (Америка), де виконає кілька творів.

— Дня 19. VII. ц. р. в околиці **Криниці** перейшла сильна буря з градом, і накоїла багато шкоди. В селах Мушинка і Війкова плоди знищені 100%, в Дубнім на 70-80% у Лелюхові і Поворознику до 50%

— а частина в селі Ястрабику до 50%.

В місточку Тилич шкоди доходять до 70%.

В минулому році голод заглядав до тих хат — всі надіялись на добрі збори — та стихійне нещастя відібрало цю надію. Населення в розпуці. Пошкодовані села, за виїмком Ястрабика, обіхав повітовий старостк др. М. Лах і приобіцяв поміч В Тиличі, Мушинці, Війковій, Дубнім і Лелюхові заряджено доживлювання дітей. Знову приходить пригадати нашим селянам, що Товариство „Дністер“ приймає обезпечення землеплодів від градобиття.

По лемківських літниках е того року багато наших людей — одначе губляться між чужими. Добре буде, як котресь наше Т-во побудує в Криниці свою оселю і там моглиб гуртуватися наші люди.

— Дня 25. VII. селяни з Лелюхова зловили в лісі трьох підозрілих о бандитизм і віддали в руки поліції. — Лелюхівці нехай будуть приміром для других селян, як належить вести самооборону перед бандитизмом, який шарить головно у Мушинській і Криницькій волости.

Жалують і того

Великою помічю для бідного лемківського населення на переднівку е — яфири, борівки, ягоди, суниці, малини та гриби.

Тими дарами природи відганяє від себе бідне населення бодай по трохи біду.

До недавна ніхто гостро не заборонював збирати ці дари.

Тепер завзялися лісні та тереблять всіх, кого попадуть при збиранню тої манни. Дуже часто буває, що жінка біжить раненько, ще нащо, збирати цю манну, щоб ще того дня її продати і купити крупок, чи хліба і принести до хати, бо нема з чого зварити полуденок, вечеру. Вже небагато треба її збирати до повного кошчика, як зявляється лісний і забирає все, ще і на кару запише. Плачучи вертає бабина до хати, та в очах свічечки мерехтять з голоду. На чий поли не росла ця манна — то місто гнити — чейже краще, щоб за якоюсь малою оплатою, або і даром дозволили власники бідному населенню збирати ці дари. Аж лячно, до чого скочується світ...

Хто заплатить?

Польські часописи пишуть, що недавно везли залізниця зі Східної Галичини пару вагонів свиней. В наслідок недбалости залізниця, вагони перестояли 11 годин на львівським двірці, 5 на краківським. Заки заїхали на чеську границу, то 16 штук від спеки і спраги згнуло, а 7 треба було негайно дорізати.

Сердечно вітайте!

Вже другий місяць, як на Лемківщину загоств „Український Наддніпрянський Театр дир. П. Карабіневича“.

Театр давав вистави в саницьким, короснянським, ясельським повітах та тепер у початках серпня е в Горличчині, звідки опісля виїде у Новосандеччину. В ясельському повіті довше грав з поводженням в місточку Жмигороді, де приїзджало і доколичне священство з родинами. Зі Жмигороду театр виїхав до села Мисцової пов. короснянського, де в парохіяльній стодолі дав одну виставу. Було багато селян і доколичної інтелігенції. Селяне з Мисцовой безплатно своїми возами привезли театр 2 милі зі Жмигороду і безплатно його відвезли. Честь таким селянам і їх парохіві — деканові, що дали гостинне і безплатне прийяття нашим братам з Придніпрянщини. — Сам п. Карвіневич з одушевленням згадує ці хвилини. В горлицьким повіті театр грав довше в Глинику маріямпільським, де також зїздилась наша сільська інтелігенція, а з далекої Ропиці-руської прийшов великий гурт нашої свідомої лемківської молодіжи. З Глиника театр в перших днях серпня виїздає до свідомого українського села на границі, до Висовой, а звідтам загоствить також у деяких селах Горличчини, а відтак поїде в Новосандеччину.

Брати Лемки! Громадно відвідуйте цей наш театр, бо маєте гарну нагоду. Нехай всі знають, що брати наддніпрянці за нас памятають, і кожний видить, що мають спільну з нами мову, хоч вони з Великої України — бо там живе той сам наш український рарід.

Бажаємо п. дир. Карабіневичеві гарного успіху на Лемківщині, бо він своїм театром так само поширює народню свідомість як і „Наш Лемко“. Просимо пана директора подавати нам свої вражіння з Лемківщини до „Нашого Лемка“. Щастя Боже!

Лемко.

Важне для реемігрантів із Франції

Реемігранти, що вертають із Франції, привозять із собою дуже часто французькі гроші в більоні (дзвінкою монетою). При заміні більону на польські злоті мають реемігранти великі труднощі, бо при заміні більон далеко дешевший від паперових грошей і не всі контори виміни хочуть більон прийняти.

Тому радимо реемігрантам вимінювати французькі гроші на пограничній стації в Збонщиню, де находиться окремих кіоск виміни.

Поширюйте Нашого Лемка

Серед українських Карпат

Торжественний відпуст

Дня 15-го липня ц. р. у понеділок відбувся величавий та торжественний відпуст у селі **Гирова** в Короснянщині. Хоч день перед тим і вночі були зливи, однак в дні самого відпусту тривала чудова погода. Згромадилися численно вірні громадяни, бо семох Душпастирів завитало до нашої Церкви. Святу Хвалу Богу відправив дуклянський декан з духовенством. Одним з поміж діяконів був о. Микола Головач, знаний у перемиській дієцезії, як найліпший співак.

В часі обходу довкола Церкви урядили собі православні батюшки також обхід коло часовні. Тамошніх „вірних“ було дуже мало, бо їхнє число щороку меншає. Православні в Гировій та в інших селах рідко де ходять—часовня їм остогидла, знову до греко-католицької Церкви не мають покищо відваги зайти. Вони стали на все обоятні; ось такі овочі родить православля. Може прийти ще до гіршого, як теперішня ап. адміністрація не піде по волі народа, бо нарід не буде довше дрімати в дурманах. Ще раз запримічуємо та кладемо на совість, зокрема цим, що фонетикою навертають слова (Псалом 141.) „ізведи із темниці душу мою...“, „мене ждуть праведниці...“ — як також княжу молитву св. Володимира з нагоди хрещення України 988 р. „... призри на новия люди свої, вдай же їм, Господи, увіди Ти, істнаго Бога, якоже увідиша страни крестянськія і утверди у них віру правую і несовратну;... і побіжаю козно его (ворожі підступи)“...

— Нарід не хоче бачити у Церкви політики!!!

На прикінці—по повстанню православля в Гировій—поставлено на цю пам'ятку на горі хрест. Тепер його буря звалила й люди кажуть, що це злий знак для православних.

Чесні люди хочуть завжди лише правди та де вона пробивається, там люди звертають свої очі й за тою правдою будуть все побиватися.

За правду—що свідомлює, вчить, подає руку, провадить чесними шляхами та творить чисті, ідейні характери, лемки українці боротися будуть—безупинно. Щоб нашим дітям несли руки не розгребували рідних громад!

Вороже сектанство

Перегримка, повіт Ясло

Село Перегримка зі сусідною оселею Клопітницею—найгірше на цій українській Лемківщині засмічені сектанством села.

Дня 5-го липня ц. р. відбулися тут похорони найстаршого тамошнього

сектаря Петра Данила, що за свого життя причинився до найгіршого зіпсуття цих обох сіл.

На його похорони зїхалося багато різних і польських сектарів з далеких сторін і вигодошували по польськи згрішаючі проповіді про віру.

Рідня помершого годувала цілу цю зграю продовж двох днів та сама оплачувала телеграми, щоб зїздилися киринники.

Знову в днях 12, 13, і 15. липня ц. р. відбувся в хаті помершого конгрес (сходини) сектарів. Сектарі зі Шлеська і з Лодзі вели по польськи крикливі промови та цілу цю банду тутешні сектарі годували аж три дні.

Сумно і прикро глядіти, до чого докочується населення Перегримки і Клопітници.

Дивуємося лишень розумним та мудрішим Перегримчанам, що дають і дозволяють всякій голоті приходити до села та баламутити своїх братів односельчан і дають ще такій заразі їсти.

Схаменіться Перегримчани! Деж здоровий розум і розсудок подівається—невжеж не бачите, що з Вами витворюють?! Ще недавно Ви були чесні та поважні господарі; сьогодні, що зробили чужі сектарі з Вашими братами? І ще їх за це годуєте, а Ваша дитина ложки молока не бачить!

Однак на цьому ще не кінець, бо в Перегримці стоїть при дорозі читальня Качковського та ціла її праця і діяльність, яку вона провадить, виписана товстими буквами на таблиці, щоб кожний міг бачити: „Sprzedaż trunków alkoholowych w pasczyniach zamkniętych“. Ця читальня, хоч має свій дім і власний ліс, має багато довгу, бо без того майже жадна московська установа, або товариство не може існувати.

Слід ще згадати, що в тім селі не було ще ніколи священика українця.

Сумний буде кінець, як всілякі зайди сектарі з усіх закутин баламутити будуть дальше село—а шкода! Братовбійча війна буде дальше ширити спустошення та моральну загибель серед наших братів.

Згода буде, незгода руйнує

Боднарк, пов. Горлиць—дуже миле українське село, положене при гостинці, що веде з Горлиць до Жмигорода—Дуклі.

Цього року засновано тут свою кооперативу, до якої спроваджують свідомі громадяни товари аж зі Львова з наших українських гуртівень, бо село домагається виробів українських фабрик. Боднарські жінки радо купують мило Центро-

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР
НА ЛЕМКІВЩИНІ

ПІД ДИР. П. КАРАБІНЕВИЧА

Висова:

3. IX. «Румунське весілля».

4. IX. «Запорожець за Дунаєм».

5. IX. «Швейк».

6. IX. «Ніч під Івана Купала».

7. IX. «Вій».

8. IX. «Приїхали ідемо».

союзу, пасту „Елегант“, цукорки „Нової Фортуни“, паперці „Калина“ теж знаходять збут, (хоч без курення повинен обходитися кожний свідомий господар, бо курення жадної користи не приносить, навпаки руйнує здоровля та занечищує хатній воздух; краще за ці гроші справити собі гарну, освідомляючу, або історичну книжку!)—Ця кооператива на далекій Лемківщині, серед українських гір випередила своїм розвитком не одну мабуть нашу кооперативу на сході—за сріболовентним Сяном. Як слушно згадували на цих сторінках, що хоч забрали Р.С.У.К. право нагляду і ревізії над Українськими Кооперативами на українській Лемківщині, однак не так легко скувати живу душу.

Мимохідь насувається питання, кілька гуртівень і фабрик натворили так звані „москвофіли“, впродовж свого нужденного існування? Вони знають лише розторочувати народне надбане, напр. таке мільйонове майно народа, як Народний Дім у Львові докочують до заглади. Чи годиться ще сьогодні вірити таким подвижникам з „Руськими Галасами“ та їхнім „компанам“ у Кривинці, що продають нарід, засівають ворожнечу, зитворюють за пелі гроші справжнє багно ворожої агітки та підклад до всякої й моральної гнилі серед найкращої до недавня вітки Українського Народу на Лемківщині?

На закінчення слід ще згадати, що хвальний бонарівський хор кожної неділі і свята співає по богослуженні чудову пісню „Боже великий.. дай Україні славу і силу, волю“ (цю пісню мимо довгих перешкод Прокуратура в Перемишлі дозволила видрукувати і співати).

Прийдіть до нашої Церкви та як почувте цю славу пісню, то сльози радости виринатимуть у ваших очах, бо свідомість на Лемківщині росте і вказує, що козацька кров жие і буде жити. Недаром наші предки з Хмельницьким правду находили.

Спосіб на нищення щурів

Старі, або нові корки від шляшок покряти на дрібні кусочки та висмажити на смальцю, солонині, або на лою. Як вистигнуть, покрити і пороскидати у місцях, де лазять щурі, то вони від того напевно вигинуть. Добре ще дати в начинях, старих мисочках—черепках воду, тоді ще скорше вигубяться щурі.

Як відбувся відпуст хрестної дороги Кальниця, пов. Лісько

Відпуст хрестної дороги на св. Петра й Павла відбувся цього року величаво. Прибули тут численно вірні не лише з ближчих сіл Балигорідщини, але і з далеких — по кілька миль віддалених ліського і сяницького повітів. Труди їх виплати-

жий“ так і тепер серце навіть остиглого християнина загорить любов'ю до Христа. Учасники у своїх розважаннях осягнули велике знання, велику мудрість життя. Труди, терпіння є мимо нашої волі тісно звязані з нашим життям. Їх треба

Величавий відпуст Хрестної Дороги на Празник св. Петра і Павла в дні 12. липня ц. р. в Кальниці.

лися. Чепез три дні обслуговували їх отці духовні в сповідальницях, де доступали відпушення за свої провини та у відправлюваних Богослуженнях просили для них помочі у Господа. Поверх два тисячі вірних приняло св. Причастія.

У день празника відбувся з рая обхід хрестної дороги. Це справді дуже зворушаюче дійство. Похід зачався піднесенням великого хреста з терновим вінцем, який кількох муштин несло до першої каплиці. За хрестом йшли хоругви, священник (Всч. о. Середович з Туринська), відтак вірні співаючи страстну пісню „Уже декрет подписует“. Дійшовши до каплиці, вірні з піснею „Претерпівий за нас страсти“ зробили три поклони. Священик провідник відчитав клячучи молитву перед засудженим на смерть Ісусом, а коли вірні встали, другий священник (Впр. о. проф. Зятік) виголосив духовну науку. По науці знова три поклони і з піснею дальший похід до другої стації. Всіх каплиць є 14, в яких зображений хрестний похід Ісуса Христа від заводу на смерть через Пилата на гору Голгофту аж до зложення Тіла до гробу. Подібно як при першій каплиці відбувалися і при решта, поклони, молитва і наука духовна.

Участь у такому поході — се річ дуже велика, Вірні своїми думками переносяться на справжню Голгофту з перед двох тисяч літ і наче на правду бачать це все, що тоді там діялося та як тоді навіть тверде жовнірське серце змякло і закликало „на правду се був Син Бо-

з любови до Христа нести. Навіть дізнаю кривду треба перенести, а справу віддати тому одиноко справедливому Судді, котрий напевно покривдженого нагородить. Господь досвідчає нас, однак на історії Христа поучає нас, що все по найбільшому пониженні, але перебутому з вірою у Бога, наступає з Божої волі світле прославлення. Тож Господь надія наша!

Після хрестної дороги відбулася на дворі торжественна Служба Божя. Всім учасникам відпусту і всьому нашому Народови на заклик Впр. о. декана Панасевича відспівав при кінці Служби Божої місцевий хор „Многолітств є“. Під звуки пісні „Боже великий, Творче все-сильний“ пращав місцевий душпастир всіх паломників на щасливий поворот до хати і до побачення у слідууючому році.

Степан Руданський

ГОСПОДАР ХАТИ

Мужик лиха нароби,
Та жінки боявся, —
Сюди-туди по кутках,
Тай під стіл сховався.

Та лопатою під стіл:

»А вилізай, враже!»

А той далі у куток —

Тай до неї каже:

— »Геть, погана сатано!

Геть, бісова мати!

Тепер мене не займай,

Я господар хати!»

Відносини в Крилиці

Найперше вражіння — це велика кількість жидів, і мешканців і лікуванців; їх більше як у Яремчі, буде 60 проц., як не більше. Обсіли вони компактно обі головні вулиці: Крашевського і Пілсудського. Крами майже всі жидвські. Є одна кооператива „Прогрес“ (у куті без доступу), крамниця Андрейка і Гватюкової, вируб мяса Телішака, склеп свинини Гойнякової і кінець. Нема „Масло-союзу“, а конче здався б, як і Центросоюз та крамниця з гуцульськими виробами. Є тепер вистава килимів Хамули й образи та скатерті емгрантів з Каліша і ще килими якогось українця з Глинян у школі; позатим більше нічого нема. Нема ніде наших фабрикатів: ні „Калини“, ні мила, ні цикорії, ні пасти, ні „Фортуну Нової“, а чому? Нема ніде ні одної української газети! Видно, що хтось нарочно сюди українських газет не допускає, бо на мої запити і домагання всі продавці викручуються і не хочуть їх замовити, тоді, коли і в Познані і в Варшаві, а навіть у Дембліні є. А є в Крилиці двох адвокатів (Качмарчик і Гнатишак, але написи у них лише польські!), двох лікарів (Цханський — окуліст і Савчак), є один коваль-шлюсар, що має 8 челядників, є один римар, є селяни, що мають свої вілли; є господар лемко Громосьяк (гр.-кат.), що має пляжу зі ставком, де заробляє річно 5.000 зл. (а мав теж колись при Чорнім Поточі млин і малий тартак, але це за великі податки зіли), має він і автобуси на лінії Крилиця—Мушина. Загально селяни тут лихо загосподаровані. Старі деревляни будівлі, у всіх під одним дахом: хата і стайня, а по середині стодола; нові будинки таксамо: хата, стодола і стайня за стіною! Садів нема, на жаль, ніяких.

М. Миханько

Нові видання

(До оцінки прохаємо прислати у двох примірниках)

Франц Коковський — Слідами забутих предків. Оповідання з минулого Лемківщини. Образки Михайла Фартуха. Львів 1935. Накладом В-ва „Світ Дитини“. Стор. 80. ф. 16°. У цій вартісній книжечці поміщено короткі оповідання з Лемківського життя „Над Сяновим Бродом“, „Вавьова посвята“, „За Тебе, мамо...“, „Під малярським наїздом“. Таких книжечок треба нам як найбільше. Кожний українець Лемко повинен читати та поширювати цю корисну збірку оповідань. (Ціна 75 грошів).

Др. Осип Назарук — Вибір звання. Накладом Української Католицької Організації. Відбитка з „Нової Зорі“. Львів, вул. Гроджичьких ч. 2. 1. пов.

Короткі політичні відомости

Італійсько-абісинське напруження загострюється. Мусоліні, вожд італійців висилає дальше транспорту військ до Африки, знову цісар Абісинії впевняє, що абісинці готові боротися до останньої краплини крові. Одушевлення абісинців велике, в обороні незалежної батьківщини стають в один фронт християни і магометани. Абісинське завзяття переходить на другі чорні країни, в Америці рекрутуються окремі муринські легіони на поміч Абісинії. — Японія обурюється на Італію, Єгипет заборонив продавати італійцям верблюдів і харчі, навіть в Індії організує Ганді добровольців на допомогу Абісинцям. Проти Італії, як проти насильників виступає опінія цілого світа. Мусоліні оголосив плян свого наступу на другу половину вересня ц. р.

Австрія обходила торжественно роковини смерті свого прем'єра міністрів Дольфуса.

Югославія підписала конкордат з Ватиканом.

Ірландія визволюється з під англійської залежності, зносить присягу вірності англійському королю.

У Польщі йде дальше передвиборча підготовка до сойму і сенату.

Нагорода Мусолінія

За написання поезії „Сліди Риму в Африці“ Мусоліні призначив пять тисяч лірів нагороди.

(Італійсько-український центрпрес).

Позір дайте

Брати милі, живим Богом
вас заклинаю:
Довкруги себе поглядайте.
І для добра вас благаю:
Усю прелесть розкривайте.
Чорний могорич вам готують,
Невинних дітей кров'ю торгують.
Таку згубу вказати б вам
у кожній хвилі;
Що залягає ваші хати милі.
Але папір цього не донесе.
Тому самі подумайте
І свій осуд кожний дайте.
Жадеи закон на землі
вам не заборонить —
Думати, де лиш український дух
гомонить.

Ще раз прошу вас, брати:
Бистрим-соколиним оком погляньте
Все инше сам світ покаже... (Олег).

Жадайте всюди

тільки свої-рідні
паперці і тутки
„КАЛИНА“

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Це найновіша Історія України з усіх, що досі вийшли, бо доведена до 1923-го р.

Цей твір мусить бути настільною книгою в кожному українськ'м домі!

Висилаємо лише за попередним надісланням готівки. Для Америки і закордону ціна 5 ам. доларів.

Замовляти: „Новий Час“, Львів, Косцюшка 1 а.

Впр. о. Т. Хомко: щиро дякуємо. 10 зл. одержали, 3 зл. вписуємо на Вашу передплату по кінець березня 1936 р., 3 зл. на передплату Вашого брата Дмитра Хомко в рим. Рудавці з тим, що його передплата вирівнала по кінець серпня 1936 р., знову за остали 4 зл. шлемо «Дзвіночок» для Андрія Петрівача. Андрія й Івана Хомки, обох з Рудавки.

Вп. Іван Нестеряк: не можемо помічувати дописів, ані теж закликів місцевих комітетів, тим більше, що члени не стали ще досі нашими передплатниками. Часопис, що працює для добра народу, жадає бодай передплати. Натомість помістимо в осени загальний заклик до Українського Громадянства, бо ціла Лемківщина знищена.

Хто знає, де перебуває тепер Іван Проць, ем. упр. школи з Вірхомлі п. Півнична, зволить подати нам його нову адресу.

Ще раз звизаємо тих, що можуть та досі ще не відповіли передплату, вчинити це негайно — через це другі терплять.

Вп. М. М., Аптика в Ходіжі: передплата вирівнала по кінець 1936. р. (3 зл. з 29. 3. — за 1935 р. — 3 зл. — з 15. 7. за 1936 рік). Шлемо привіт і лемківські поздоровлення. Може дещо цікавого напишете, радо помістимо.

Вп. Евдокія Калякука: написали листа. Привіт.

Вп. Степан Пельц: недержані числа шлемо, окремо листом. Часопис шлемо точно.

Вп. Степан Палиця, Канада: Шлемо поручено, бо не знаємо, де дівається часопис; хтось його в дорозі нищать. Це все неправда, бо хто гроші позичає, віддати мусить. На поле довжника можна інтабуляцію переводити. Дозволений відсоток тепер є 6 від 100. З доларами тяжча справа; якщо маєте письмненне застереження, що позичені долари має Вам довжник віддати по 9 зл. за 1 долара, то може далобся на підставі угоди осягнути його до того; позичав долари — віддавати буде долари. От, — коби ще віддав. Приїдете — напишіть з хати.

Степан Руданський

КАЦАП З ГРЕБІНЦЯМИ

Стоїть кацап з гребінцями,
Патли закидає;
Коло нього молодича
Гребінь оглядає.
Оглядає, тай питає:
»А що то за нього?«
— »Гривенічок, галубушка!
Дьошево-е, ей бого!..
— »А чи-ж буде він чесати?«
— »Ох ти, мая маті!
Та раді Бох толька поші,
— Уж будет чесати!«

— О —